НҰРА

Еженедельная газета Нуринского района

№39 (4646)
СУББОТА,
23 сентября
2000 года

Газета издается с 1 мая 1963 года   ГАЗЕТА ВЫХОДИТ НА КАЗАХСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ   ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

РЕШЕНИЕ

председателя VI сессии Нуринского районного маслихата II созыва

пос. Киевка от 19 сентября 2000 года

О созыве VI внеочередной сессии районного маслихата II созыва

Созвать VI внеочередную сессию районного маслихата II созыва 26 сентября 2000 года в 12 часов в здании аппарата акима района.

С. ЕРЖУМАНОВ,
председатель VI сессии районного маслихата.

СООБЩЕНИЕ

На рассмотрение VI внеочередной сессии районного маслихата 26 сентября 2000 года вносится вопрос:

- О внесении изменений и дополнений в решение III сессии районного маслихата от 20.01.2000 года "О районном бюджете на 2000 год".

Т. РАХИМБЕКОВ,
секретарь районного маслихата.

НАВСТРЕЧУ ДНЮ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ

ДЕЛО НАШЕЙ ЧЕСТИ

Уважаемые акимы, руководители организаций, учреждений, хозяйств, коммерческих структур! Начиная с 1991 года, по решению Генеральной Ассамблеи ООН, ежегодно 1 октября отмечается Международный день пожилых людей. Такое внимание Генеральной Ассамблеи ООН к престарелым не случайно. Проблема престарелых столь актуальна во всем мире, что потребовала специального решения такой высокой международной организации.

Согласно Указу Президента Республики Казахстан, второе воскресенье октября каждого года отмечается, как День инвалидов. Многим людям сейчас приходится преодолевать экономические трудности, идет настоящая борьба за жизнь. Особенно тяжело приходится вышеуказанной категории людей, у которых нет здоровья или оно сильно подорвано. Круг возможностей у пожилых и инвалидов резко ограничен. Пенсии, пособия, выплачиваемые им, не позволяют купить даже самое необходимое. В этом году особенно заметно, как повышаются цены на муку, сахар, газ, уголь, лекарства, электроэнергию, ГСМ, зерно и т.д., а пенсии и пособия остаются на прежнем уровне. Как перезимовать этот тяжелый год, чтобы не замерзнуть и не умереть от болезней и недоедания?

Президиум Совета организации ветеранов обращается ко всем руководителям организаций, хозяйств, предпринимателям с убедительной просьбой не забывать о пожилых, инвалидах своего района, которые в свое время создавали и защищали то, чем пользуется нынешнее поколение, не забывать о тех, кто живет вокруг вас, думать не только о том, чтобы как можно по более высокой цене продать зерно, свой товар, но и учитывать тех, у кого маленькая пенсия или пособие. Просим с пониманием отнестись к ветеранам войны, труда, пенсионерам и инвалидам из поселка Киевка, если они обратятся в хозяйства по вопросу выписки фуража.

Президиум Совета организации ветеранов хочет напомнить людям, которые, занимаясь коммерческой деятельностью, уходят от этих мероприятий в сторону, что основными покупателями являются пенсионеры и что цены по сравнению с городскими на лекарства, продукты, фрукты, другие товары у нас значительно увеличены.

Проявите же и вы сердечность к пожилым людям и инвалидам, не думайте только о своем обогащении, хотя мы знаем, что это ваш труд. Вот и работники бюджетных организаций, несмотря на свою в основном небольшую зарплату, нередко сдают свой однодневный заработок на проведение благотворительных акций. Проведение Дня пожилых и инвалидов в 1999 году, празднование 55-летия Победы в Великой Отечественной войне показали, что не очерствели души у тех, кто может чем-то помочь беспомощным и пожилым людям, что наш район занимает одно из ведущих мест в этом вопросе.

Обращение принято на заседании президиума Совета организации ветеранов войны и труда 12 сентября 2000 года.

22 ҚЫРКҮЙЕК - ТІЛДЕР КҮНІ

Титаны века - Ғасырлар алыбы

Тілдер мерекесі - ерекше той. Бұл күндері мектептерде ұлы ақындардың өлеңі оқылып, орыс, қазақ, неміс тілдеріндегі шығармалары жазылып, ақын-жазушылар өмірбаянымен танысуда.

Тілдер күні есімізге - Абай, Шәкәрім, Мағжан, Ахмет Байтұрсыновтармен бірге неміс ақындары Иоган Вольфганг Гете, Хайнрих Хайне, Фридрих Шиллер т.б. көз алдымыздан нағыз дүлділдер, алыптар өтеді. Тілдер күні - бүгінгі мен өткенді жас ұрпаққа жеткізетін, насихаттайтын, әрі болашаққа жетелейтін төте жол.

Қара сөздің патшасы Абайды айтсақ, немістің ұлы ақыны Гетені, орыс ақыны Лермонтовты қоса айтамыз. Бұл ақындар әр ғасырда өмір сүрсе де бір-бірінен бөле қарауға болмайтын алыптар. Абай, Гете өз ұлтының ұлы ойшылдары Ұлт мақтанышы.

И.В.Гетенің есімін атағанда, көз алдымызға сол ғасырдың дарабоз ұлылары елестейді. Неміс халқының тамаша кемеңгер философы, ақыны Веймар Фридрих Шиллер келеді. Гете өзінің "Фауст" трагедиясын 1777 жылы бастап, өлерінен бір жыл бұрын ғана жазып бітірді. Гете өмірден қайтқан кезінде Абай әлі дүниеге келген жоқтын.

Абай десек-кең дала, ат дүбірі, ұлы халқымыздың ұлттық сән-салтанаты, күй, әсем ән, ру арасындағы ұрыскеріс, барымта т.б. көз алдына келеді. Беделді бай, Абайдың атасы Ырғызбай неміс ақыны Гетенің замандасы.

Гетенің "Фауст" трагедиясы әлемдегі әдебиеттің алтын қорына жататын шығарма. Адамзат баласының жарқын болашағына шексіз сенген ұлы ойшыл ақынның каламынан туған осынау кемеңгер туындымен қазақ оқырмандары тұңғыш рет 1972 жылы өз ана тілінде Медеубай Құрмановтың аудармасы арқылы танысты. Медеубай Құрманов Алматы шет тілдер институтының неміс тілінің маманы. "Фауст" трагедиясын орыс тілінің көмегінсіз-ақ бірден қазақшаға аударған. Әрине, Медеубай Құрманов бұл дүниеден ерте кетті. Тірі болғанда "Фауст"-ны толығымен аударар еді-ау!

Екеуі екі ғасырда өмір сүрсе де, арасында бір үнсіз тылсым байланыс бар сияқты. Өйткені Гетенің манағы өлеңін Лермонтов арқылы Абай "Қараңғы түнде тау қалқып" әніне салды.

Абай - 1845 жылы туса, Гете - 1749 жылы туған. Гетенің әкесі сауатты, білімді, ақылды, қатал кісі болса, Абайдың әкесі - Құнанбай шешен де, шежіре, ағып тұрған алдына сөз салмайтын сауатты болған жан. Ақыл сұраушылар бір толастамаған, әрі еске сақтау қабілеті өте күшті болған.

Айталық, Гете мен Абайдың тағдырлары да ұқсас болған. 1830 жылы Италияда Гетенің жалғыз ұлы Август қайтыс болса, 1895 жылы Абайдың Абдырахманы Петербургте қайғылы қазаға ұшырайды. "

... Кешегі өткен ер Әбіш,
Елден асқан бір ерек-ті.
Өнері оның жұрт асқан,
Ғылымға көңілі зеректі."

Гете көп шет тілдерін меңгерсе, Абай да орыс, парсы, түрік, араб тілдерін меңгерген. Гете сурет салуды жақсы көрген, ал біздің Абай-өлең жазудың ірі таланты.

"Фауст" трагедиясынан Гретхен әнін еске алсақ, аудармашы Медеубай Құрмановтың Гретхені былай дейді:

"Қапамын, қапамын,
Декбірсіз жаным жас.
Қайғыға батамын
Қуаныш табылмас".

Сонда ойлап отырсақ, ұлы ақындар әр ғасырда өмір сүрсе де, шығармалары бірбірімен байланысып, сабақтасып жатады. Араларында бір үндестік бар дейтінім де осыдан.

Қазақ тілі-неміс тілі бірбіріне жақын тілдер. Тіл ұлттарды бір-бірімен жақындастырады. Қазақ тілі - ұлы тіл. Ол - Абайдың тілі. Неміс тілі де оңай тіл емес. Ол - Гетенің тілі.

Ш.АЛИБЕКОВА,
Асубаев атындағы мектептің неміс тілі пәнінің оқытушысы.

ВОСПИТАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ: СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Как уже сообщали, 25 августа в Киевке прошел районный педагогический совет, на который собрались работники всех учреждений образования района. В работе конференции приняли участие аким района Д.М. Кусаинов, заместитель акима А.К. Есмагамбетова, заведующий районным отделом образования С.С. Жумабеков, помощник прокурора Нуринского района К.К. Кадырбаев, заведующий райфинотделом Н.А. Баранов, профессор Евразийского университета им. Л. Гумилева Т.М. Абдыкаримова, главный специалист областного департамента образования Б.К. Досымбекова, методисты-координаторы облИПК и ПРО – Ж.Ж. Жаманкулова и Н.Н. Линькова.

В первую половину дня были проведены секционные заседания. В работе 18 секций, прошедших по теме: "Воспитание и обучение, проблемы и перспективы" приняли участие более 350 учителей организаций образования района. Они делились опытом работы по данной теме, обсуждали состояние системы образования в районе, определили проблемы и перспективы развития воспитания и обучения подрастающего поколения.

Руководители учреждений образования были ознакомлены с опытом работы директора Индустриальной СШ В.С. Макуса по выполнению Закона "Об образовании", систематизации и составлению документации.

Заместители директоров по учебной работе проанализировали состояние государственного контроля за качеством образования в условиях реализации Закона Республики Казахстан "Об образовании", а как эта работа проводится в Индустриальной СШ рассказала В.В. Абрамова. Молодых завучей заинтересовали диаграммы и результаты мониторинга.

Заместитель директора по УВР СШ им. Сейфуллина Б.Н. Тукешова в своем докладе, составленном после прохождения 2-месячных курсов повышения квалификации, показала пути формирования профессионального мира личности.

Главный специалист райоо Н.Т. Рыспекова ознакомила завучей с инструктивно-методическим письмом "О преподавании основ наук в общеобразовательных школах в 2000-2001 учебном году".

А.С. Мусапирова (СШ им. Талжанова) акцентировала внимание 24-х завучей на задаче оказания помощи детям в нахождении своего места в жизни, своего предназначения, осознания своей уникальности. Как организовать творческое воспитание, которое является технологией развития целостной личности? Для этого надо создать благоприятные условия, чтобы жизнь, становление и общение было достойно человека, было радостно.

Школа сейчас переживает сложные времена, происходит переосмысление миссии школы, становление новой парадигмы образования, суть которой личностно-ориентированная гуманистическая педагогика. И о том, какой должна быть концепция воспитательной работы в школе, как построить систему обучения, сделала доклад зам. директора по воспитательной работе методист-координатор областного УПК и ПРО Ж.Ж. Жаманкулова.

Все три доклада на секции учителей химии и биологии в русских классах были отмечены как интересные, дающие толчок к творческой деятельности.

Как применять стратегию развития критического мышления через чтение и письмо, в чем преимущество данного проекта рассказала руководитель секции учитель Кировской СШ С.В. Губарева. Учитель математики СШ им. Мынбаева Г.К. Алпысбаева в своем докладе показала, как применять инновационные методики на уроке. Руководитель секции учитель физики и математики в казахских классах К. Сулейменова обратила внимание на усиление работы с одаренными детьми, подготовке их к олимпиадам. Учитель начальных классов А.Т. Сулейменова (Индустриальная СШ) в своем докладе "Новое содержание обучения и развитие личности в начальной школе" поделилась опытом работы по учебникам нового поколения. Е.В. Скиба (СШ им. Мынбаева) рассказала об охране и укреплении здоровья младшеклассников. Т.В. Жикина (КСШ № 1) описала использование на уроках математики коллективного метода. Был отмечен доклад учителя начальных классов СШ им. Асубаева Л.М. Гутник "Диагностика ранней профориентации младших школьников".

На секции учителей казахского языка руководитель секции К.О. Акимжанова (КСШ № 2) уделила внимание вопросу углубленного изучения предмета, работе с одаренными детьми в научных обществах учащихся. Учитель казахского языка Т.Б. Мукатаева (СШ им. Сулейменова) рассказала, как проводить урок-ярмарку. В работе секции учителей казахского языка и начальных классов приняла участие профессор, преподаватель Евразийского Государственного университета Т.М. Абдыкаримова, одна из авторов учебников нового поколения.

С актуальными проблемами методики проведения географии в школе ознакомила учитель КСШ № 1 В.М. Карапиди. С интересом прошло ознакомление с опытом работы учителя истории СШ им. Талжанова Н.Д. Бикенова.

На секции учителей естественного цикла много докладов было посвящено экологическому образованию.

Учителя иностранных языков под руководством М.А. Султановой вели разговор о применении инновационных методик на уроках и во внеклассной работе.

ОБРАЗОВАНИЕ

На секции библиотекарей присутствовала главный специалист облДО Б.К. Досымбекова, которая ознакомила с требованиями к работе библиотекарей.

Секцию учителей, работающих по предшкольной подготовке, проводила методист по дошкольному воспитанию облИПК и ПРО Н.Н. Линькова.

С 1999-2000 учебного года в 15 школах района было введено преподавание предмета "Валеология – как быть здоровым". В этом учебном году валеология будет изучаться во всех школах, так как проблема формирования здорового образа жизни очень актуальна. Преподаватели прошли курсы переподготовки в облИПК и через фонд "Сорос-Казахстан". Поэтому много вопросов по проблеме проведения было адресовано руководителю секции, учителю КСШ № 3 Ж.И. Аубакировой.

Интересно прошло секционное заседание учителей русского языка и литературы под руководством М.А. Майер. Они не только слушали доклады, но и пели, вспомнив бардовские песни прошлых лет.

Как разнообразить уроки физического воспитания, в какой форме применять национальные игры, какие спортивные мероприятия будут проведены в течение года, узнали учителя физвоспитания.

Все участники секционных заседаний были ознакомлены с инструктивно-методическим письмом: "О преподавании основ наук в общеобразовательных школах в 2000-2001 учебном году", с рекомендациями областной августовской конференции работников образования по развитию образовательного пространства области и реализации Закона Республики Казахстан "Об образовании", развитию государственно-общественного управления образованием, содержанию образования (обучение и воспитание), развитию специального образования, профессионального обучения, развитию школьных библиотек, формированию здорового образа жизни, по физическому воспитанию и начальной подготовке.

Во второй половине дня прошло пленарное заседание, на котором выступил заведующий районным отделом образования С.С. Жумабеков, рассказав о работе педколлективов над реализацией Послания Президента страны народу "Казахстан-2030", Стратегией Министерства образования и науки, Закона Республики Казахстан "Об образовании". С.С. Жумабеков остановился на ключевых задачах: полном охвате всех детей обучением, помощи детям из малообеспеченных семей, организации питания, обеспеченности учебниками, компьютеризации школ, создании национальной модели образования на основе нормативно-правовых документов, пропаганде здорового образа жизни, духовно-нравственном становлении школьников, организации свободного времени детей, отметив, что "обучение и воспитание – взаимозависимый процесс". Поэтому главной целью школьного образования в новом учебном году должно стать воспитание конкурентноспособной, с развитым экономическим мышлением всесторонне культурной личности, владеющей творческими умениями и навыками в усвоении общечеловеческих ценностей, склонной к овладению различных профессий, с быстрой и гибкой ориентацией в решении сложных жизненных проблем, что способствует реализации идеи интеграции в воспитании учащихся, создает возможности для осуществления целостного подхода к формированию и развитию личности, создания действенной единой системы воспитательных воздействий школы, семьи и общества, дальнейшего повышения ведущей роли самостоятельной деятельности школьника на всех возрастных этапах".

На августовском совещании работников образования также выступили аким района Д.М. Кусаинов, остановившийся на подготовке школ к новому учебному году, проблеме компьютеризации, на здоровье детей и детской преступности, подготовке школ к зиме, качестве знаний, главный специалист областного департамента образования Б.К. Досымбекова, отметившая хорошую работу районного отдела образования, заведующего райоо С.С. Жумабекова. На совещании также выступили профессор Евразийского университета Т.М. Абдыкаримова, заведующий районным финансовым отделом Н.А. Баранов. Об основных положениях Закона "О коррупции" на конференции рассказал помощник прокурора района К.К. Кадырбаев.

По итогам прошедшего учебного года были награждены учителя, показавшие высокие результаты труда.

Почетной грамотой и благодарностью Министерства образования и науки РК за большие заслуги в воспитании и обучении подрастающего поколения были награждены директор Донской СШ Е.Д. Канафин, учитель начальных классов Кировской СШ М.П. Хегай. Почетной грамотой областного департамента образования: директор Талдысайской СШ М.О. Турлыбеков, учитель биологии Щербаковской СШ Н.В. Сидорович, учитель географии Заречной СШ Т.А. Гаевская, учитель физики КСШ № 2 Б.Д. Акимбекова, учитель казахского языка и литературы СШ им. Асубаева Ш.К. Маташева, заместитель директора по учебной работе ОШ им. Шалабекова А.А. Сакимова, учитель начальных классов Путь-Ленинской СШ Н.В. Литвиненко, учитель русского языка и литературы СШ им. Асубаева А.К. Омарова, учитель русского языка и литературы Путь-Ленинской СШ Р.А. Акимжанова, учитель музыки Куланотпеской СШ Ш.С. Курмангозина, учитель начальных классов Путь-Ленинской СШ З.К. Бейсенова, учитель начальных классов Щербаковской СШ М.М. Темирова.

На этом августовское совещание работников образования завершило свою работу.

Л. ГОРДИЕНКО.

ОРАҚ-2000

Толқынында егінжайдың тербеліп...

Жарасбайдан шыға күнбатысты бетке алдық. Шұбатыла тартқан дала жолы шаңғытып жатыр. Бұл күндері мүлгіген тыныштықты қуатты машиналар үні

бұзып, сайын дала сазды әуенге бөленген. Оның көз жеткісіз қиыр шетіне дейін өзгеріп сала берген. Осы сәтті сағына тосқан ауыл адамдарын небір қуаныш күйі билегендей. Мұндай сезімді, әсіресе, қорaптарына қызыл

маржанды қайқита артқан трактор тіркемелері қарсы кездескенде анық байқайсыз. Және қою шаңмен ышқынған мотор түтінін қосарлата аспанға атып, маңайды қара түнекке бөлегеніне қарамастан, жаңа астық-қасиетті нан исі танауыңды қытықтап қоя береді.

- Бұл бағытымыз. Тактайқұдық па, қай жақ, кімдермен шекаралас? - дедім жол серігім, директордың орынбасары Жұбатай Жиенбаевқа.

- Солға таман алсақ сөйдеуге болады - Құланөтпес егін жайына кетеді. - Ал, қасқая тартқан қара жол тіке Пржевал шығады. Оңға таман Шахтердің егіні де, одан бетер оңырақ Байтуғанның Қарағандысайымен шектесіп жатырмыз. Келесі қыратқа көтерілсек, орақшылар қарасы көріне бастар. Келіп қалдық, жиырма шақырымдай шығар арақашықтық. Әлгінде ғана ауысты, бұған дейін ауыл түбінде еді.

Жомарт дала кең тыныста, қауырт қимыл үстінде. Бірі шөбін тиеп жатса, енді бірі картоп қазып, теңдеген қаптарын тізіп қойған. Биыл Жер-Ана жарасбайлықтарға емірене жібіп, исіне мейірленгендей.

- Оң жағыңызға қараңыз, - деген Жұбекең ойымды бұзып жіберді. - Мынау "Сенімнің" қосы. Әлгінде көкпенбек мәйек шөп артып өткен шөпшілерді сұрағанда түсіндіріп едім ғой. Сол "Сенім" шаруа қожалығы осы.

Ім-м-м, - деп үнсіз қалған мені жолсерігім де мазаламады.

"Сенімнің" негізгі шаруашылықтан қол үзіп, бөлек шаңырақ көтергеніне шамалы-ақ уақыт өтті. Биыл екінші орақка түсіп отыр. Басқарушысы Жарасбайдың төл тумасы, осында көп жылдар жергілікті кеңес төрағасы, бас агроном, директордың орынбасары боп қызмет атқарған Серік Момбеков сынды белгілі азамат. Жылжымалы уақытша қосты біршама ауыл шаруашылығы машиналары қоршап алған. Әлбетте, ол емес, әуелгі көзге ұрғаны жоталанған астық болды. Маманның ағы маман-ау, байырғы көне тәсілді іске асырыпты. Өнімді жер қыртысын қырып, тақтайдай тапталған алаңшаға төккен, сірә. Әділінде, заты атына сай қырман боп шыға келгендей. Секеңнің қосы қара жолдан қол созым жерде екен, ат басын тіресе де болар еді. Бірақ, таңертеңгілікте күркелі "Москвичпен" қарсы кездесіп өте шыққан-іссапармен кетті-міс делінген. Шаруасы жайлы, еңбегі баянды болсын деп тілейміз!

Тағы бір өзекшеден өтіп, биіктікке көтерілдік. Осы тұста, сары мұрттанған бидай алқабында жөңкіле ойқастаған орақ машиналарының мұнараша мұндалаған өркештері көріне бастады. Аңыздың айызын тіліп, шаң-тозаңға оранған дала кемелері теңіз толқынында қалқып келе жатқандай көрініс берді.

- Жұбеке, мыналардың санына жету қиын ғой!

- Неге, 23 еді, қазір 30-ға тарта болар. Негізінде бұл екі бригада қосындысы. Төрттің бригадирі әлгінде жолай кездескен Кенжебек Алпысов.

- Иә, иә, қараторы дембелше келген жігіт ағасы. Орақ машинасына қажет бөлшекке асығып бара жатқан ғой, сірә.

- Сол, сол. Екіншісі, үшті басқаратын Асаутай Қожықанов. Бұлардың қай-қайсысы болмасын қабылетті, білікті ұйымдастырушылар.

- Ал, екеуін неге біріктірдіңіздер?

- Оған өмірдің өзі итермеледі. Шоғырланған ұжымды жабдықтау, қилы-қилы көмек көрсету экономикалық жағынан көп тиімді болып табылады. Мысалы, бір ғана жанар-жағар маймен қамтамасыз етіп, тамақтандыру және тасымал тасқынын реттеу мәселелерінің өзі неге тұрады.

Мұның тап осылай екенін әп сәтте-ақ көзбе-көз көріп, куәгер болдым. Жөңкілген комбайындар таласа- тармаса трактор теркемелерін екі бүйірден жанамалай тоқтай бастады. Жүздерін шаң басып, күн көзіне тотыққан орақшылар астықты босатар

тетікті асыға-аптыға іске қосып жатыр. Суылдаған қызыл маржан таудан аққан бұлақ іспеттес корап түбін тесе тасқындай жөнелді. Қарама-қарсы екі шүмектен бір арнаға ағытылғанда, көздің жауын алады, қызықтырады. Тіптен шуаққа бөлейді.

Фоторепортаж

Ал, дала тарландарын ше?! Олар, қайткенде, ел байлығын еселеп, дастархан молшылығын жасап жүрген Ертұлға ғой!

- Мына кісілер, үшінші - төртінші бригада есепшілері, - дейді Жұбекең Нәсіп Толықбаев пен Қызырракым Жановты таныстырып. - Бұлар таңның атуы, күннің батуы осылайша орақшылармен бірге болады. Екеуі де шаруаның ретіне әбден қаныққан көне көз ұйымдастырушылар. Орақ барысын, оның маңдай алды майталмандарын өздері әңгімелеп берер.

- Бригадирлеріміз, - деді қосарлана әу бастан есепшілер, - Асаутай мен Кенжебек білікті азаматтар. Орақ машиналарының толассыз қарқынды жұмыс істеуі осылардың арқасы. Міне, әлгінде де екеуі екі жаққа шарқ ұрып сайман іздеуге кетті. Ал, диқан - механизаторларды алсақ, кілең техника тетігіне терең, еңбексүйгіш деп әділ бағасын беруіміз керек. Мысалы, Аманжол Тұяков, Шоқан Абдраев, Айып Ыбыраев, Сәдуақас Балтабаев, Ғалы Бейбітов, Жұмкен Ыдырысов, Нұргелді Рақымжанов, Дулат Арғынбаев, Сүйіндік Төлеубаев сияқты орақшылар мен Нұрдәулет Бейбітов, Ғизат Тұяков, Қуаныш Жиенбаев, Мылтықбай Есмағамбетов, Әли Ескендіров сынды тасымал көлігіндегі механизаторлар дала төсін еңбек думанына бөлеп, табыстың тайқазанын тасытып жүрген егін орағының маңдай алды үздіктері. Шүкір, бейнетіміз ақталып, алла ырзығын беріп тұр. Тек, ауа райы кедергі болмаса екен. Сонда дала төсінде масақ қалдырмай, өсірілген егінді мезгілінде жиып алу, жігіттерге ауыр сын болмас дейміз. Өйткені олар талай сынды бастан өткерген тарландар.

Иә, артық мадақталған болмаса керек. Себебі жарасбайлықтар қарқыны мүдделі мақсатқа арынды есемен жақындай түсуде. Тек, қыркүйек кіргелі дала төсін шық басып, таңғы, кешкі жарықты толық пайдалану мүмкіншілігі азайып барады. Алайда, іскер ұжым ұқсату мен тиімділік көзін зая жібермес деймін. "Ниваға" отырғанда орақшылар қимылына тағы да көз тастадым. "Мына шабуылмен не қояды-нағыз майдан,

шынайы ұрыс" деп түйдім. Ал, жарыса аластаған дала кемелері астық үшін жорықтың түбегейлі маңызын тереңдете түскендей болды...

Боташ БЕКМАҒАМБЕТОВ,
Жарасбай ауылы.

АВТОРДАН: Биыл жарасбайлықтар 12 мың гектар жерге егін себеміз деп болжамдаған болатын. Белгілі бір себептермен, өкінішке орай, ойлаған ойлары жүзеге аса қоймады. Бұл жерде ауа райының қолайсыздығы өз алдына, оның баршаға бірдей кеселі тиіп, кедергі болғаны аян. Алайда, көршілерінен дән сіңіруді көп кешеуілдеп бастаса да, жарасбайлықтарға алла сәтін берді. 10 мың гектардың қайырымы, шүкір, қайсыбіреулердің бұдан біршама асып түсер көлемді жерімен пара-пар дерліктей жетістікке жеткізіп отыр. Өткенде 8 мың гектардың өнімі де бұларды тап осындай деңгейге көтеріп еді.

Мұның сырын жарасбайлықтар басшылары Сейілхан Оспанбайұлының іскерлігі мен ұйымдастыру қабілетін қоса, егіншіліктің қыры мен сырына ғылыми-практикалық тұрғыда небір өміршең тұсынан қанық екенімен байланыстырады. Бұл жерде, Секеңнің ғылыми агроном мамандығымен Ақмола ауылшаруашылығы оқу орнын тәмәмдап, туған ауылында агроном болғанын ескерсек, артық таңданатын да ештеңесі жоқ сияқты. Әлбетте, маманның да маманы бар шығар...

Бұл жолы егін басына шаруашылық басшысы бізбен бірге шығып, бірге аралады. Ерінбей екі жұмадан соң қайтып айналып соққанымызға дән ризашылығын білдірді. Мәселенің мән-жайын орайында оқырман қауымға түсіндіре кеткен жөн шығар. Көптен бері аудандық газеттің өз штатында фототілші деген атымен жоқ. Осыдан барып, еңбек адамының көңілкүйін толық мәнді көтеру мақсатында, Қараталдағы бірен-саран жекеменшіктегі суретке түсіретін мамандарға кіріптар болып, көрінгеннің етегінен ұстаймыз. Солардың бірі Василий Пишулинмен өзім де іссапарға шыққаным бар. "Жаман мұңын айтамын деп, сырын айтадының" керін келтіріп, оның жай-күйінің жайлы болғанын былай қойғанда, үйіне олжалы да қайтып еді. Бірақ, осы азаматтың "Дон" мен "Жарасбайдан" түсірген суреттері үшті-күйлі жоқ болып кетті. Ал менің бұл жағынан ешқандай кінәм болмағанымен, шаң жұтып ел ырзығын жасап жүрген ер тұлғалар алдында дәтім шыдамады. Содан өткен сенбіде жаныма ескі таныс, ісіне адал және шебер Николай Лобачевті алып Жарасбайға екінші рет іссапарға шықтым.

Орақшылар Тақтайқұдыққа таман сол іріктетілген тәсілмен жұмыс істеп жатыр екен. Оларға жақындай келе, көк желегі көз тартқан мекенжай орнына қарағыштай бердім. Сірә түсінді білем, Сәкең жымиып қоя берді.

- Бұл маған өте ыстық ерекше жер. Әредік олай-былай автокөлікпен жел есіп өте шыққанда, әкем марқұм есіме түседі.

- Осекең бе?

- Иә, ел ағасы, бригадир Оспанбай. Мына бүгінде шоқорманшық боп көз тартқан ағаштарды әкей өз қолымен отырғызып, өзі мәпелеп өсірген көрінеді. Соғыстан кейінгі өмірі, марқұмның, осы бригада басында өткен шығар...

Директор үнсіз қалды. Түсінікті. Әкенің ғана көңілі балада емес, баланың да әке деп аңсап, еміренер шағы бұл сірә. Бірақ, қандай сәйкестік және сәттілік десеңізші! Кешеең даланы қаракерімен Осекең дүбірлетсе, күйге, еңбек күйіне бөлесе, бүгін, міне, өмір жалғасы жарасымды, мәнді, сәнді ұштасуда. Ат тұяғын, тай баспай ма!? - Әке жолын баласы жалғастырған.

Орақшылар мен тасымалдағылар байырғы қалпы-жанталас үстінде. Ғалы Бейбітов, Қуан Шәкенов, Дулат Арғынбаев, Айып Ыбыраев, Шоқан Абдыраев, Аллаберген Бейбітов, Нұргелді Рақымжанов, Құрмет белгісі орденінің иегері Аманжол Тұяқов, тағы-тағылары. Бұлар негізгі мақалада да аталып өткен. Бригадирлер Асаутай Қожықанов (суретте) пен Кенжебек Алпысовта да дамыл жоқ. Бір мәселенің бетін қайырса, екіншісі тосып тұрғаны. Дегенмен, "бейнет түбі-зейнет" деген - орақ ақыр мәресіне жетіп те қалды. Айналымына 9 центнерден өнім алған жарасбайлықтардың еңбегі жанып, еңсесі көтеріліп қалған. Сөз жоқ, оған адам факторының ықпалды жүзеге асырылуы да белгілі әсерін тигізді. Мысалы, бүгінгі таңда ұжым еңбекақы жөнінен толық есеп айырысқан. Мұндай толыққанды оң көрініс осы шаруашылықтан игі бастау алса керек.

Суреттерде: Сейілхан Қоңырбаев - директор; **Аманжол Тұяқов** - комбайншы; **Асаутай Қожықанов** - бригадир; **Шоқан Абдраев** пен **Айып Ыбыраев** - орақшылар; **Нұргелді Рақымжанов** - комбайншы; шаруашылық директоры бір топ орақшылармен сапа жөнінде ой бөлісіп тұр.

Растет число хозяйств, завершивших уборку

По данным районного департамента сельского хозяйства, в районе на 20 сентября скошено и обмолочено 161,8 тысячи гектаров. Валовый сбор - 134, 3 тысячи тонн, урожайность - 8, 3 центнера с гектара. Засыпано семян 18,0 тысячи тонн. Вспахано зяби 4,0 тысячи га. Возврат семенной ссуды составил 1703 тонны. Продолжается заготовка соломы, сдача зерна в счет долгов за ГСМ, электроэнергию, в бюджет, Пенсионный фонд.

Закончили уборку ТОО "Жартас", ТОО "Агрофирма Капар", все хозяйства Тенгизского региона, ТОО "Кайнар", ТОО "Сары-Арка", ТОО "Акниет", АО "Изенды", ТОО "Байтуган".

РЕПОРТАЖ

СТАРТ В XXI ВЕК

Нынешний учебный год особый. Начавшись в уходящем XX столетии, он закончится уже в XXI веке нового третьего тысячелетия. Но, как всегда, учебный год начался со Дня знаний, который в этом году был посвящен 5-летнему юбилею Основного Закона страны – Конституции Республики Казахстан. А в КСШ № 1 – старейшей школе района начало учебного года совпало с еще одним событием – назначением нового директора школы. Им стала Омарова Светлана Абдысалимовна. Таким образом в КСШ № 1 День знаний во всех отношениях стал особым праздником.

Торжественную линейку открыла заместитель директора по воспитательной работе Н.А. Швецова, поздравив коллег, учащихся школы, родителей, гостей праздника с Днем знаний, выразив пожелание, чтобы этот день, дающий старт новым надеждам и замыслам, навсегда стал для каждого ученика школы, для каждого учителя самым главным после их Дня рождения.

С поздравлениями по случаю праздника к присутствующим обратилась ведущий специалист районного отдела образования Р.Е. Бекбаева. В заключение своего выступления она представила нового директора школы, коротко рассказав о биографии С.А. Омаровой и передав ей слово для поздравления. Пользуясь случаем, остановимся на биографии директора КСШ № 1 и мы.

Светлана Абдысалимовна Омарова родилась в 1949 году в г. Фергане Узбекской ССР в семье военнослужащего. Училась в Киевке, в КСШ № 1. Заочно окончила филфак КарГУ, с отличием высшую партийную школу. Трудовую деятельность начала в качестве фотокорреспондента газеты "Нуринский хлебороб", затем работала учителем русского языка и литературы, ответственным секретарем комиссии по делам несовершеннолетних, заместителем редактора районной газеты, инструктором, заведующим отделом пропаганды и агитации Нуринского райкома партии, заведующим отделом культуры. Была редактором газеты "Карагандинский университет", координатором ЦК партии Народный Конгресс Казахстана, секретарем Карагандинской областной организации этой партии. Предыдущее место работы –Карагандинский филиал Университета им. Д.А. Кунаева. Основную работу совмещала с преподаванием гуманитарных дисциплин на кафедре истории политических учений и практического курса русского языка. Член Союза журналистов Казахстана, участница семинара ЮНЕСКО и ООН по вопросам свободы слова. С 1991 по 1995 год являлась секретарем областной организации Союза журналистов Казахстана. С марта 1999 года – заместитель председателя Карагандинского филиала Ассоциации деловых женщин Казахстана, участница I Национальной женской ярмарки идей и товаров "Қанатты әйел" ("Окрыленная женщина").

Дочь – Халлирахманова Альфия – ученица 5 класса.

Вот такая богатая биография у нового директора школы, педагогический коллектив и учащиеся которой, а также их родители, возлагают большие надежды, что в лице нового директора школа обретет высокопрофессионального руководителя и наставника, что позволит ей в свою очередь успешно решать главную задачу – воспитывать достойных граждан страны нового, XXI века, нести детям свет знаний, тепло, человеческое отношение.

Много было сказано в этот день хороших, теплых слов. Учащихся и учителей поздравили уважаемые ветераны педагогического труда М.А. Айтжанов, Е.Я. Рехтина, заведующая отделом внутренней политики районного акимата З.А. Даутова, родители О.А. Мангушева, Б.А. Кульмагамбетова, учительница 1 класса В.Н. Фурочкина, классный руководитель 11 класса В.М. Карапиди, ученица 11 класса Т.Гордиенко и, конечно, первоклассники. В этом учебном году в школу их пришло 47 человек, составившие 2 класса, которые будут вести А.Ю. Фахрутдинова и В.Н. Фурочкина.

А в том, что их встретила обновленная после ремонта, праздничная школа, как отметила С.А. Омарова, большая заслуга всего педагогического коллектива и особенно технического персонала. Особая благодарность за подготовку школы к новому учебному году была выражена заместителю директора по хозяйственной части К. Ахметовой. Ей была вручена Почетная грамота районного отдела образования.

Почетной грамотой райкома профсоюза работников образования и науки была также награждена команда школы за занятое I место в соревнованиях по мини-футболу, посвященных Дню Конституции. Была объявлена благодарность и родительскому комитету школы (председатель Д.К. Ниязов) за помощь в проведении ремонта.

Здесь же, на линейке, был представлен новый преподаватель по начальной военной подготовке, выпускник Высшего Ульяновского командного училища связи Н.А. Сагиндыков. Преподаватель детской музыкальной школы И.П. Назаркин пригласил учащихся на учебу в ДМШ по специальностям: баян, аккордеон, домбра, фортепиано, труба и духовые инструменты. А затем прозвенел первый звонок, возвестивший о начале нового учебного года, право дать который было предоставлено учащемуся 11 класса Вишницкому Владимиру и ученице 1 класса Мейерхановой Айгерим.

Вот так уверенно Киевская средняя школа № 1 в составе 483 учащихся и 40 преподавателей взяла старт в XXI век, в третье тысячелетие. Удачи!

Л. ГОРДИЕНКО.

ХЛЕБ – ВСЕМУ ГОЛОВА

Хлеб… Мы по многу раз в день произносим, видим и пишем это слово. Оно очень короткое, всего из четырех букв, но какой в них заложен смысл! Мы подразумеваем под ним и семена пшеницы или ржи в сеялке, и нежные зеленые всходы их, шелестящее спелыми колосьями поле, и само зерно, хлещущее потоком из гудящего чрева комбайна, золотыми барханами поднимающееся на току, доверху заполняющее гигантские силосы элеваторов. Это и караваи, ковриги, буханки, булки, плюшки, крендели, печенье, макароны, крупы – весь тот огромный набор неоценимых наших деликатесов, которым мы подчас не придаем должного значения, потому что видим каждый день на столе, то всеобщее благо, которым привыкли пользоваться столь же естественно и постоянно, как водой или воздухом. Путь хлеба от поля до стола не прост и не легок. Зерно проходит через десятки разных машин – комбайн, автомобиль, сортировку, сушилку, транспортеры и силосы элеваторов, расcевные установки и вальцевые мельницы, наконец дежи для замешивания и выстойки теста и печи для выпечки хлеба.

В ТОО “Байтуган” директором работает Зейнулла Алиакпарович Алиакпаров. Массовая уборка хлебов в хозяйстве началась 16 августа. Посевные площади – 6013 гектаров, урожайность – 7,5 центнера с гектара. Уже убрано более половины площадей.

С первых дней уборки хорошие темпы набрали комбайнеры: Сериков Мурат, накосивший более 400 т, Ахметов Галел – более 400 т, Бордов Евгений – более 400 т, Соколов Анатолий – 300 т.

На вывозке зерна отлично трудятся механизаторы Ковтун Леонид, вывезший более 800 т, С. Осоольчук – более 500 т, А. Сериков – более 400 т, Журтболов Мейрам – более 300 т. Хорошо трудятся на вывозке братья Борис и Федор Безе.

У нас разработаны условия соревнования в целях материальной заинтересованности и хорошего качества уборки урожая-2000: за I место – цветной телевизор, за II место – магнитофон, за III место – ковер. На вывозке зерна механизатору за I место – видеомагнитофон, за II место – ковер, за III место – палас. Специалисту-полеводу, принимавшему самое активное учас-

тие в уборке урожая -2000, показавшему свои деловые, организаторские качества, выделить телевизор.

Хлеб нужен всем – малым и взрослым, больным и здоровым. Кем станут, какими вырастут наши дети? Кто из нас, взрослых, не думает об этом, не старается, чтобы они были трудолюбивы и аккуратны, добры и умны, много знали и умели! И кто же не понимает, что воспитывать эти качества необходимо с раннего детства в семье, школе. Недаром народная пословица гласит: “Чему птенец научился в гнезде, то делает в полете”. Дети начинают постигать жизнь, прежде всего глядя на старших, усваивая уроки их больших и малых дел. В период летних каникул мы нашли возможность взять временно на работу школьников. Сегодня мы, выражая благодарность родителям, называем их имена: Бугаев Костя, Ковтун Саша, Ковтун Алексей, Ковтун Костя, Кондыбко Вова, Петренко Саша.

Для детей своих рабочих мы организовали бесплатное питание на период работы пришкольного лагеря, в котором питались более 20 детей. На большее пока нет возможности,

КАК ЖИВЕШЬ, СЕЛО?

ведь когда в 1999 году организовали ТОО “Байтуган” было очень много долгов, не было семян, у людей не было муки, топлива, фуража. Но на социальные вопросы у нас всегда обращали внимание и по мере возможности помогали людям. Осенью 1999 года всем желающим в счет з/платы выдали уголь, зерноотходы, (по мере возможности) натуроплату. Зерно, выданное на натуроплату, люди смогли смолоть и получить мукой. Расходы за транспорт и за ГСМ ТОО “Байтуган” взяло на себя. Кроме этого, привезли дополнительно муку в счет з/платы, макаронные изделия, рис. После случившегося пожара была выделена материальная помощь сеном, соломой, зерноотходами, углем З. Оспановой, С. Орманбаеву. Одинокому пенсионеру Н. Савченко оказали материальную помощь углем. На похороны по мере возможности выписывали мясо, муку, выдавали наличные деньги. Для лечения больных всегда старались выписать наличные деньги, если не было денег, давали мукой, зерноотходами, чтобы люди могли продать и купить лекарства. Четырем малоимущим семьям в канун нового, 2000 года оказали материальную помощь – по 50 кг мяса. На Новый год детям для покупки подарков было выделено 45000 тенге. Для премирования передовиков производства в 1999 г. было выделено на подарки 60000 тенге. На 8 Марта текущего года было выделено 12000 тенге на подарки труженикам тыла и работающим женщинам. Для тружеников тыла было организовано чаепитие, концерт.

На 9 Мая для ветеранов войны, тружеников тыла, жен умерших инвалидов войны был дан праздничный обед, ветеранам войны подарили ковры, все остальные тоже получили подарки, для чего было выделено 23000 тенге.

Очень интересно проходят у нас праздничные мероприятия. Наурыз-2000 провели совместно с ПК “Кулагер” крестьянскими хозяйствами.

1 июня – День защиты детей мы провели совместно с ПК “Кулагер”, ТОО “Жана жол”, посильную помощь оказали частные предприниматели, жюри у нас состояло из учителей местной школы. Были игры, танцы, конкурсы, розыгрыш лотерейных билетов. Лотерея называлась “Сладкая лотерея”, и все билеты были выигрышные.

После окончания посевной в столовой для механизаторов был организован праздничный обед, концерт. Звучали песни в честь передовиков, ветеранов труда, в честь тех, кто первый раз вышел в поле.

На период полевых работ в хозяйстве работает столовая под руководством Н.А. Костюковой, механизаторов кормят 2 раза в день. Все зерно, привезенное с поля, очищают, засыпают семена на мехтоке, где трудятся под руководством О.А. Пронич и Т. Сасымова опытные рабочие.

Идет хлеб Байтугана, и мы надеемся на хорошие перемены в жизни наших односельчан. Уже к новому учебному году смогли выдать людям аванс. Трем семьям, где в школу идут по пять детей, выдали материальную помощь деньгами. Пусть пока она небольшая, но мы надеемся на лучшее, надеемся на хлеб.

Хлебный злак – это быстро развивающееся, жадное к пище и воде могучее растение с крупным колосом, короткой и крепкой соломиной, которую не могут сломать никакие ветры и ливни, с крупным высокобелковым зерном. Именно им будут доверху и по многу раз на каждом гектаре наполняться бункера комбайнов и кузова автомашин. Оно все более широкой, белой мучной рекой будет течь с мельниц на хлебозаводы, макаронные фабрики, в кухни-столовые. Зерно ляжет разнообразными булками и батонами, калачами и паляницами, крупами и макаронами на прилавки магазинов, счастливым достатком придет в каждый дом, на каждый стол.

Р. БУТ-ГУСАИМ,
заместитель директора по защите населения. ТОО “Байтуган”.

БІЛІМ КҮНІ БОЛДЫ

Өзіміз туған,
Көбелек қуған -
Өлкеде өсіп, толамыз,
Жалықпай оқып,
Көңілге тоқып -
Білімді адам боламыз.

Бүгін айналадағы дүние айрықша шаттыққа бөленген. Жас бүлдіршіндер ерекше қуанышты. Себебі бүгінгі күн олар үшін өз Отаны, туған жері туралы білім алуды жалғастыратын ұлы жолдың алғашқы күні - 1 қыркүйек, яғни Білім күні.

Бұл күні еліміздің жас жеткіншектері қолдарына алқызыл гүл ұстап, әсем киініп өз мектептерінің “Алғашқы қоңырау“ мерекесіне асығып бара жатыр.

Д. Шалабекұлы атындағы мектептің шәкірттері де осы күнді сағына күткен еді. Мектебіміз сәбилердің шаттық күлкісіне толды. 9 сынып оқушылары жас бүлдіршіндерді жасыл алаң арқылы жетектеп өткізіп, сапқа тұрғызды. Қазақстан Республикасының мемлекеттік Әнұранымен “Алғашқы қоңырау“ мерекесі басталды. Сөз кезегі мектебіміздің директоры З.Ә. Әлібековке берілді. Ол оқушыларды, ұстаздарды жаңа оқу жылымен құттықтады.

Ал мектеп табалдырығын аттағалы тұрған бүлдіршіндерге сәт сапар тіледі. Ауыл басшысы Қ.М. Қапаров оқушыларды, жас бүлдіршіндерді, ұстаздарды жаңа оқу жылымен құттықтады. Мектебіміздің ұстазы, әрі оқу ісінің меңгерушісі Сәкімова Әлия Әтәйқызына облыстық білім департаментінің Құрмет Грамотасы табыс етілді. Алғаш мектеп табалдырығын аттап отырған Сәрсенова Диана мен Ахметов Александрдың әжесі Сәрсенова Қаршыға ұстаздарға, оқушыларға ақ тілегін тілей отырып, немересі Дианаға мына өлең шумағын арнады.

Дианам менің өсіпті ғой,
Қанатымның көзі ғой.
Үздік оқып мектепте,
Ақылды боп жүре ғой.

Тілейтінім алладан,
Қызғалдақтай өсе ғой.
Қайда жүрсең Дианам,
Іздеп сені келем ғой.

Осы отырған аналар,
Бәріңізде бала бар.
Оқу оқып ер жетсе,
Қандай бізде арман бар?!

Ауыл ақсақалы Оспанов Ыдырыс ата жас бүлдіршіндерге ақ батасын беріп, бәріне бақыт тіледі. Алғашқы қоңырау беру рәсімі, жалпы бірінші сынып оқушыларына берілді. Оқушылар мектеп ішіне кіріп, Білім күніне арналған сабақтарды тыңдап, жаңа оқу жылын бастап та кетті.

Г.К. ІҢКӘРБЕКОВА,
Д. Шалабекұлы атындағы мектептің мұғалімі.

ХАТТАР СЫР ШЕРТЕДІ

Жаз қызығы. Көгілдір көктем қандай жақсы. Әсіресе, балалар үшін каникул күндерінің орны бөлек. Мына бір хаттың түп төркіні осы тақырыптың төңірегінде екен. Кәне, танысып көрелікші. Мен, Токубаева Гүлхана Әділханқызы 1997 жылы осы Жараспай орта мектебінің 11 сыныбын орыс тілінде бітірдім. Білімімді іле Астанадағы Әділбек Майкотов атындағы гуманитарлық колледжнен бастап, биыл екінші курсын тәмәмдадым. Алтын ұя мектебіме практикаға келдім. Алдымнан жаз жайнатып, күн күлдірген балғын бөбектердің демалыс лагеріне тәрбиеші болуға мектеп директоры Ыдырысов Ғайнолла Сұлтанұлы шешім шығарып, оқу ісінің меңгерушісі Токубаева Гүлмира Зәкірқызы мен тәрбие ісінің меңгерушісі Қайрат Амантайұлы бастаған ұлағатты ұстаздарымның қолдау көмегіне бөлендім. Лагерь қызығы өте ұнады. Оқушыларға өзімше білімді жеткізуге тырыстым. Яғни білім мен практиканы ұштастыру сәті түсті. Тәрбиемде 20 оқушы болды. Біздің тобымыздың атын ”Достық” деп атадық. Екі топқа бөліндік. ”Бәріміз біріміз, біріміз бәріміз үшін” деген ұранмен әрбір күнімізді қайталанбас қызықтармен өткіздік. Әнұранымызды қастерлеп, көк туымызды желбіреттік, - деп жазады қияға қанат сермеп қалам тербеген Гүлхана қызымыз.

Гүлхана әрбір күнінің қызығын тәптештеп тұрып жазса керек. Ертеңгілік тоғызда балаларды сапқа тұрғызып, күндік жоспарын бекіттірген-нен соң ол әртүрлі ойындармен ойнатып, қызықты кітаптар оқытады, әрі мазмұнын әңгімелетеді екен. Әрі спорттық эстафеталық жарыстар өткізген. Ата-аналарға арнап шағын концерт ұйымдастырып отырған. Ауыл ішіндегі бақтарға саяхат жасап, табиғат тамашаларын қызықтауға уақыт бөлген.

Атына заты сай Гүлхана қызымыз хатын болашақ мамаына өте құштарлықпен жалғастырады. Өзіде әлі де бала көңілімен: ”Мен Тұлпар, мен Құлагер” жарыс сабағын өткіздім, тіпті талантты тапқырлар ойынын ұйымдастырып отыруды әдетке айналдырдым. ”Жараспай” шаруашылығының директоры, облыстық депутат, осындағы бүлдіршіндердің аялы қамқоршысы Сейілхан Оспанбайұлы мен ауыл әкімі Шұғаев Бағжан Сәкенұлының басшылығымен бір мезгіл балалардың тілін үйірген тағамдардан тамақ берілуі көптің көңілінен шықты. Мектеп әкімшілігі, біздер үлкен рахмет айттық. Аспазшыларымыз Кәкіш Бағылан, Өріктерге дән разы болдық. Бәріміз бірбірімізбен қимастықпен қоштастық. Менің практикалық жұмысым көңілді де тартымды, тәрбиелік мәні зор сәтті болды дей аламын. Мендей білім іздеп осы жолда талмай еңбектенуге құштар болып жүрген жастарға қол ұшын беріп қолдаған жоғарыда аты аталған аға-әпкелеріме, әрине, ауылымыздың ардақты басшыларына риясыз көңілден рахмет айтамын, - деп Гүлхана хатын аяқтайды.

Иә, Гүлхана қызым біліміңді ұштап Астанадағы колледжіңе практикадан өтіп, Білім күні қайта барғаныңда, өзің жазғандай директорың Отызбай Сүйіндікұлына және ұстаздарыңа айтар әңгіме, үйренген тәжірибең барына, еркін баяндайтындай жақсы тәлім алғаныңа мен де қуаныштымын. Өйткені Жараспай орта мектебі қашанда көптің көңілінен шыққан шоқтығы биік ұжым екенін бәріміз білеміз. Сенің атыңнан біз де разылық білдіреміз.

Келесі хатты Дон ауылынан жас талап, Гүлханаға ұқсап оқу орнына түсуге талпынып жүргенініміз Ержан Халымбайұлы жазыпты:

”Ауыл мәдениетіне қолдау керек” деген тақырыппен Ержан былайша қалам тербепті - Елбасымыз 2000 жылды ”Мәдениетті қолдау жылы” деп жариялағаны баршамызға мәлім. ”Мәдениетті қолдаудың негізгі мақсаты-жастар мен жас таланттарға қолдау көрсету. Мәдениетті дамытуды ауылдық жерден бастау керек”, - деп атап көрсетіпті.

”Бірлік бар жерде тірлік бар” дегендей біздің мекен жайымыз Құланөтпес ауылында да қызу еңбек істеп, жоспарлы мәдени шаралар жолға қойылуда. ”Су басынан тұнады” демекші, жаңа ғасырымыз халыққа жайлы қыспақсыз қыс әкелсе, ылғалы, жауын-шашыны мол көктем келіп, шабындық мол жайылымы өз еркімен жақсы көктеді. Ауыл адамдары өзара қауымдасып қысқа мерзімде шөп шабу жұмысын аяқтап, ауыл, әрбір үй қажетті шөбімен қамтамасыз етілуде. Енді даламызда ел ырзығы алтын дән жайқалуда. Еңбекші механизаторлар қысқа мерзімде ысырапсыз егін жинап аяқтау үшін жанталасуда. Онан қарлы қатал қысты қалай өткіземіз деп те шаруалауда. ”Жұмысы жоқтық, тамағы тоқтық аздырар адам баласын” дегендей, бос уақытын ауылдық жастар топтасып көшеге шығып, артық ауыз әңгіме айтып, немесе біреулерге еліктеп шылым шегіп, ішімдікке үйір болып, мәдениетсіздікке жол берілуде. Осыған орай биыл біздің ауылда жастар үшін өте қуанышты жаңа бастама іске аса бастады. Ол ауылдығы екі қабатты тұрмыс үйінің күрделі жөндеуден өткізіліп, іске қосу арқылы жастарды қуантамыз деуі. Жұмыс басында қызу қарқынмен жақсы басталып келіп еді, дәл қазір материал, қаржы жетпегендіктен тоқтап тұр. Сондықтан осы бастаған мәдениет үйіне, спорт сарайына облыс, аудан тараптарынан арнайы қолдап қаражат бөлінсе, ауылға көрсеткен үлкен қамқорлық болар еді. Жүріп келе жатқан көш жарты жолда қалмауға тиіс. Қолға алған жұмысты бітірсек, көш жүре түзеледі ғой демекпін. Ауыл жастары үшін бұл жұмысты қайта жандандырып іске асырсақ нұр үстіне нұр болар еді.

Жақсы ой, жарасымды әңгімеңе рахмет, Ержан дейміз.

Үшінші хаттың иесі - Қарой ауылының тұрғыны бірінші топтың мүгедегі Төлегенов Дос Несіпбайұлы. Сүліктей жас жігіттің ат арбаның үстінде абажадай коляскасымен жанарынан жас мөлтілдеп жарымжан халінің қара жерге түсуге жарамай, халі жоқ аянышты күйін көріп алғашында ”бұл кім екен” деп антарылып қалдым. Едел-жедел екі рет үйіме келді. Кейінде аудандық депутат Балабиев Наған Балтабайұлы және тағы бір жауапты азаматпен келіп өтінішін қайда жеткізсем, қалай жазсам дегенде, мен де ”әттең қайтіп көмектессем екен, тағдырдың тәлкегіне түскен қаракөз ініме” деп іштей жаным ашыды. Мен Достың 26 жыл екі қолымен жер тіреп соңғы кезде темір арбаға телміріп отырған халін көріп, өзінің Қаройдан төрт дүркін келген теріне былайша жауап жазып бердім. Алдымен қағазға түсірдім. Сөз төркіні былай болды. Бүгін Дос редакцияның ауласындағы алаңқайда ат арбаның үстінде шілденің аптап ыстығында күнге қүйіп тағы да отыр...

Ауылдан, ауданнан, облыстан бітпеген шаруаға республикалық дәрежеде көмек болатынына кәміл сендік. Өйткені онда Еланасы бар емес пе? ”Бөбек” қорының Президенті Назарбаева Сара Алпысқызына Достың өз атынан хат жолдауды өтінуі өте орынды. Ол: ”Өзім туылғаннан мүгедекпін. Осыдан 26 жыл бұрын Нұра кеңшарының ”Кеңжарық” деген жерінде дүниеге келдім. Сол кезде бөлімше-тін. Ешқандай дәрігерлік көмек ала алмадым. Әрі емделуге жағдайымыз болмады. Аудан тарапынан қанша рет арыздансамда ешкім қол ұшын бермеді. Мен бейшара халде үйімнің саңлауынан сығырайып далаға қарап жылаумен болдым. Балғын балалығым, бозбала шағым, жігіттік кезім осымен өтіп жатса да, қайырымды қоғамнан жақсылық таппадым. Ешкімнен аяушылық болмады. Кәзір берілетін жеңілдіктер түгел қысқартылды. 4 мың теңге дәріме де жетпейді, үйімде кіріс жоқ. Еңбергісі ”құлаққа ұрған танадай” отырмайыншы деп телефон орнатып беруді өтіндім. Онымда ескерусіз қалды. Осыдан 6 жылдың алдында осы отырған колясканы әреңдеп алғамын. Қазір кирап бітті. Жерге түсуге жарамсыз, - деп мөлтілдеді Дос бауырым қираған темірді шиқылдатып. Арбакеш екеуміз басу айтып, ертең бәрі болады дедік. Ол тағы да жылады. - Міне бұл тозып сынды. Мен белімнен төмен жансыз болса да ержеттім, далада отырғым, жүргім келеді. Жаңадан коляска сұрап аудан басшыларының есігін тоздырдым, бірақ еш қайыр болмады. Сол себепті мендей жүздеген балаларға қол ұшын беруге жараған, әрі өзінің қамқорлығына алған Сара Алпысқызына хат жолдау үшін өзіңізге қайта-қайта ыстық күнде келудемін, - деп кешірім сұрады Дос.

Дос қабілетті, сөзі саптаулы азамат екен. Шынында Дос сияқты сан жүздеген бейшара балаларға көмектесіп жүрген Сара-Ана, еліміздің бірінші ханымы Достың бұл мұңын естісе ғой, бір коляска, бір телефон орнатып беру тұр ғой. Өзін де үкіметтің қамқорлығына қоса алатыны даусыз. Бірақ біздің бұл хатымызды алдымен бүгінде аудан балаларына қол ұшын беріп жүрген аудан әкімінің орынбасары Есмағанбетова Әдиша Көнекбайқызы өзі оқысыншы, қалай жауап берер екен деп Дос бауырыма ақыл-кеңес бердім. Әрі өтініш хатын сұрауына байланысты ”Нұра” газетіне басуға уәде бердім. Өзі осылай тіледі де.

Өзім ертеңінде әдейілеп аудандық әлеуметтік қорғау бөлімінің төрағасына Құрманов Сейілхан Әшімұлына бардым. Ол кісі ”очередте тұр” деп қысқа тіл қатты. Мен ойладым 26 жыл күткен даланың жарығын енді тым кейінге қалдырмас болар. Жас азаматтың тілегін қанағаттандыратын сәт жеткен де сияқты. Басқаны былай қойсаңыз, телефонға да кезек керек пе екен. Неге қойып бермеске, аянышты күй кешкен бауырымыздың үйіне.

Ал, Дос бауырым, хатың қолыңда ғой, ендігі жақсылықты Еланасынан бұрын, Ауыл-Анамыз Әдекеннен күтейікші. Бір қайырым істейтін де шығар. Ондай жан екенін білемін, деймін-ау. Ләйім, солай болғай.

Үш түрлі сыр шерткен үш хаттың иесіне, газетіміздің жас оқырмандарына разылық білдіреміз.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

РАССКАЖУ О ТОВАРИЩЕ

Все бы так работали

Сейчас у нас на хлебоприемном пункте кипит работа, работаем в две смены. В Киевском хлебоприемном пункте с 1975 года работает шофером Боде Виктор. Иногда ему тоже приходится работать в две смены. Он развозит муку на пекарни, отходы в склад, с Караганды возит товары. Боде Виктор несколько раз поощрялся денежными премиями, является наставником молодежи. Пусть будет побольше таких шоферов, как Боде Виктор!

Б. ГАЗИЗОВ,
рабочий Киевского ХПП.